

Årsrapport om betalingssystem 2012

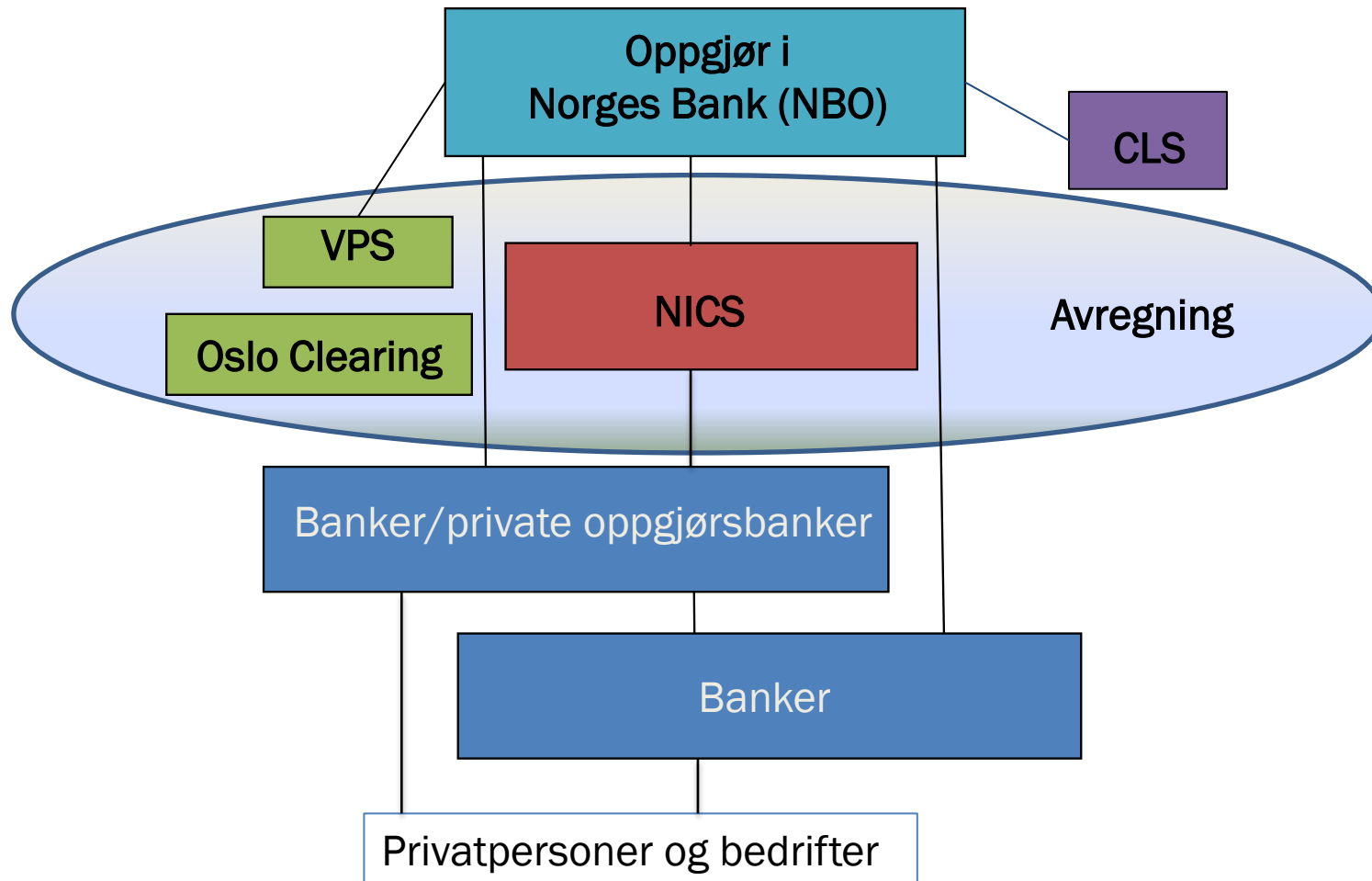
Knut Sandal, direktør i enhet for finansiell infrastruktur

Seminar 23. mai 2013

Norges Banks oppgaver

- Fremme et effektivt betalingssystem
 - **Betalingsoppgjør mellom bankene**
 - **Sedler og mynt**
 - **Overvåker betalingssystemet og ser på hvordan det kan bli mer effektivt**
- Tilsyn med / overvåking av viktige avregnings- og oppgjørssystemer

Finansiell infrastruktur

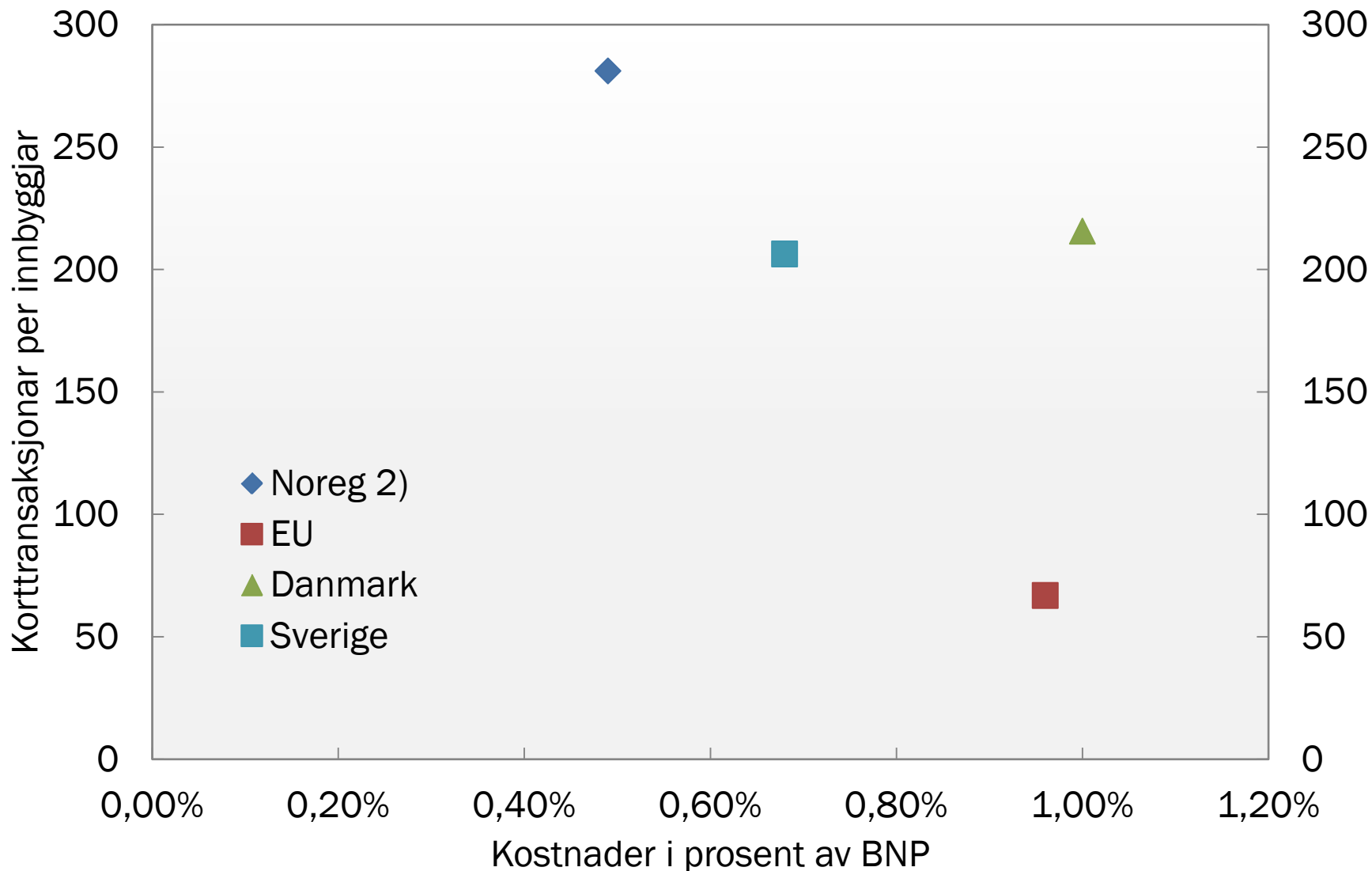
Årsrapport om betalingssystem

- Hovedpunkter
- **Kunderettet betalingsformidling**
- **Interbanksystemer og oppgjør av valuta- og verdipapirhandel**
- Statistikk

Effektivt betalingssystem

- Potensial for effektivisering ved økt bruk av elektronisk faktura
- Men generelt et kostnadseffektivt betalingssystem i Norge
- Skyldes bl.a. samordning og bruk av elektroniske løsninger

Kostnader i prosent av BNP¹⁾ og korttransaksjoner per innbygger. 2011

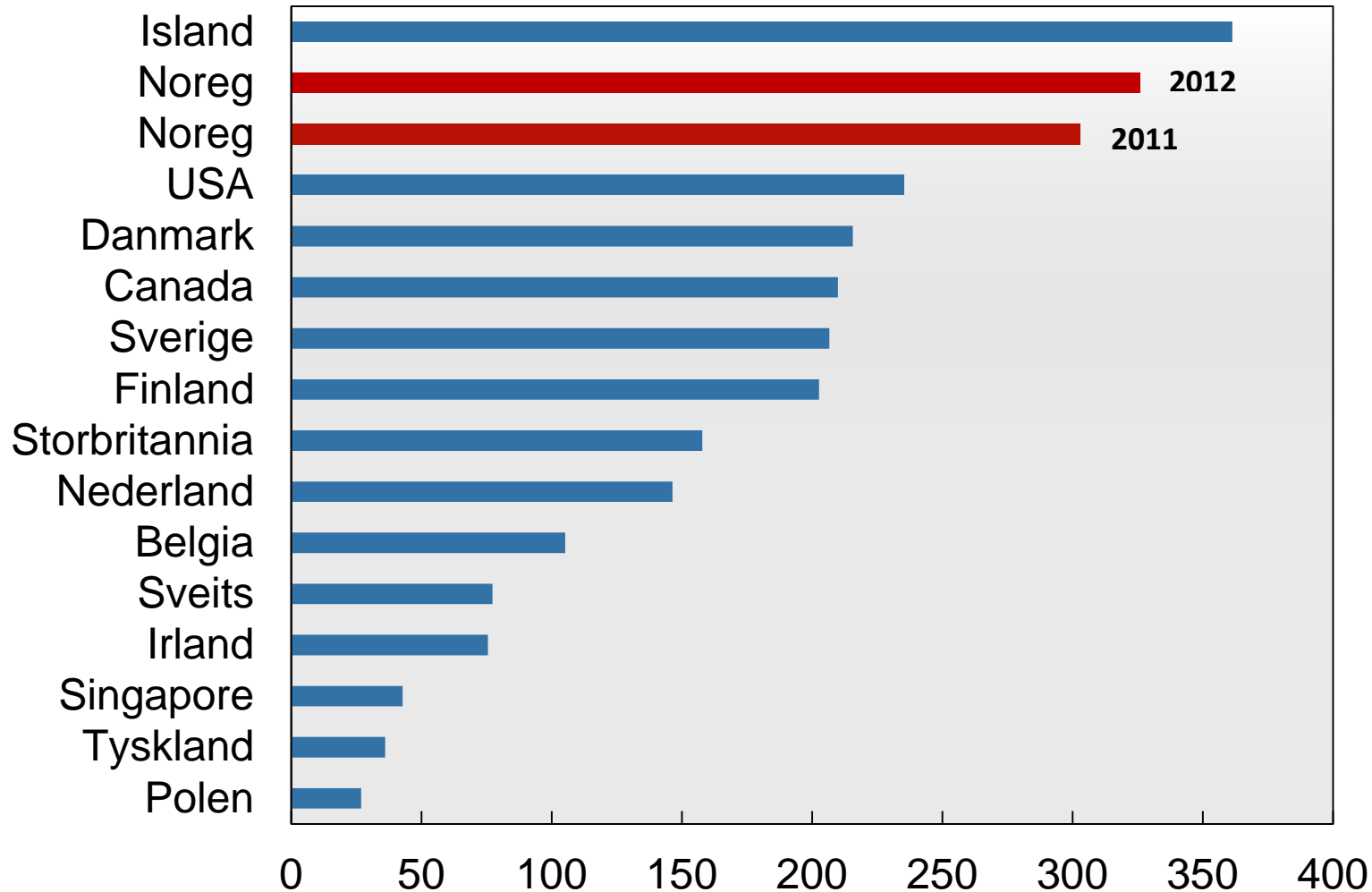

1) Samfunnsøkonomiske kostnader ved betalingsformidling som del av brutto nasjonalprodukt (BNP).

2) Kostnader i prosent av BNP er frå 2007.

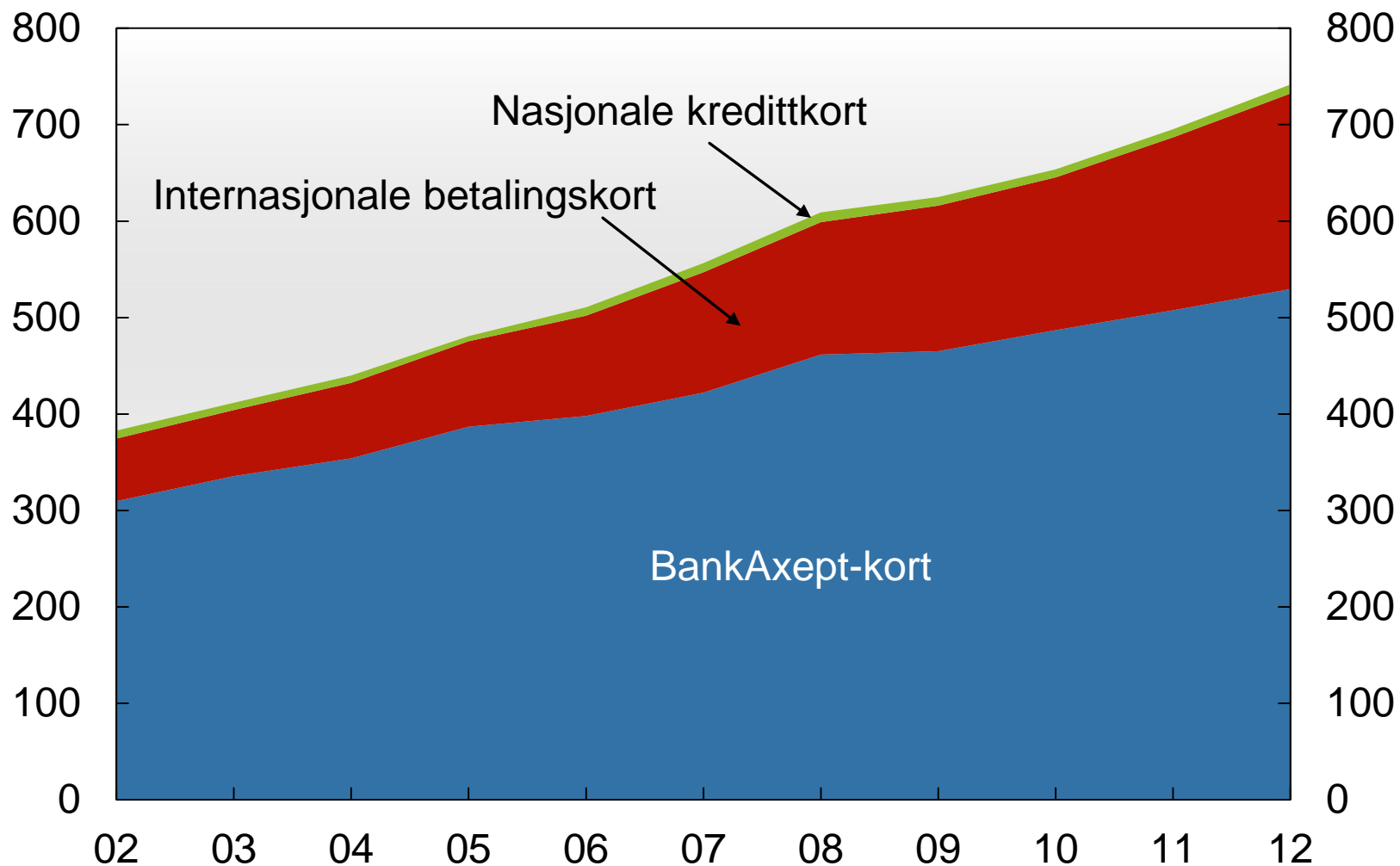
Høy kortbruk

Antall korttransaksjoner per innbygger. Betalinger og kontantuttak. 2011

Bruk av betalingskort.

Milliarder kroner. 2002-2012

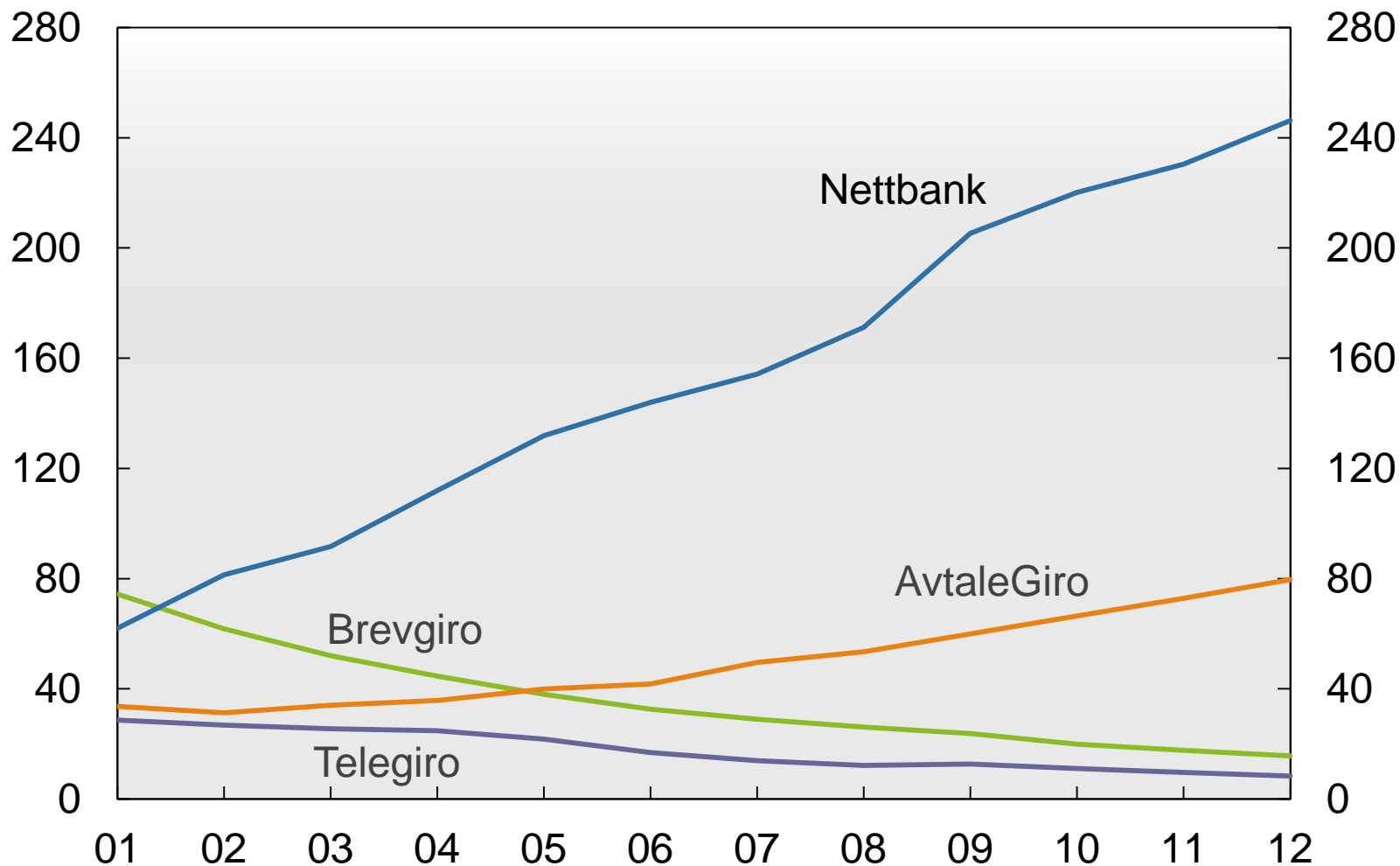

Insentiver til effektiv ressursbruk

- BankAxept debetkort har lavere kostnader enn internasjonale kredittkort
- Kortene har litt forskjellige egenskaper
- Priser som gjenspeiler kostnader gir insentiver til effektiv ressursbruk

Girobetalinger – stadig mer elektronisk

Betalingstjenester til personkunder. Millioner transaksjoner. 2002-2012

Sikkerhet

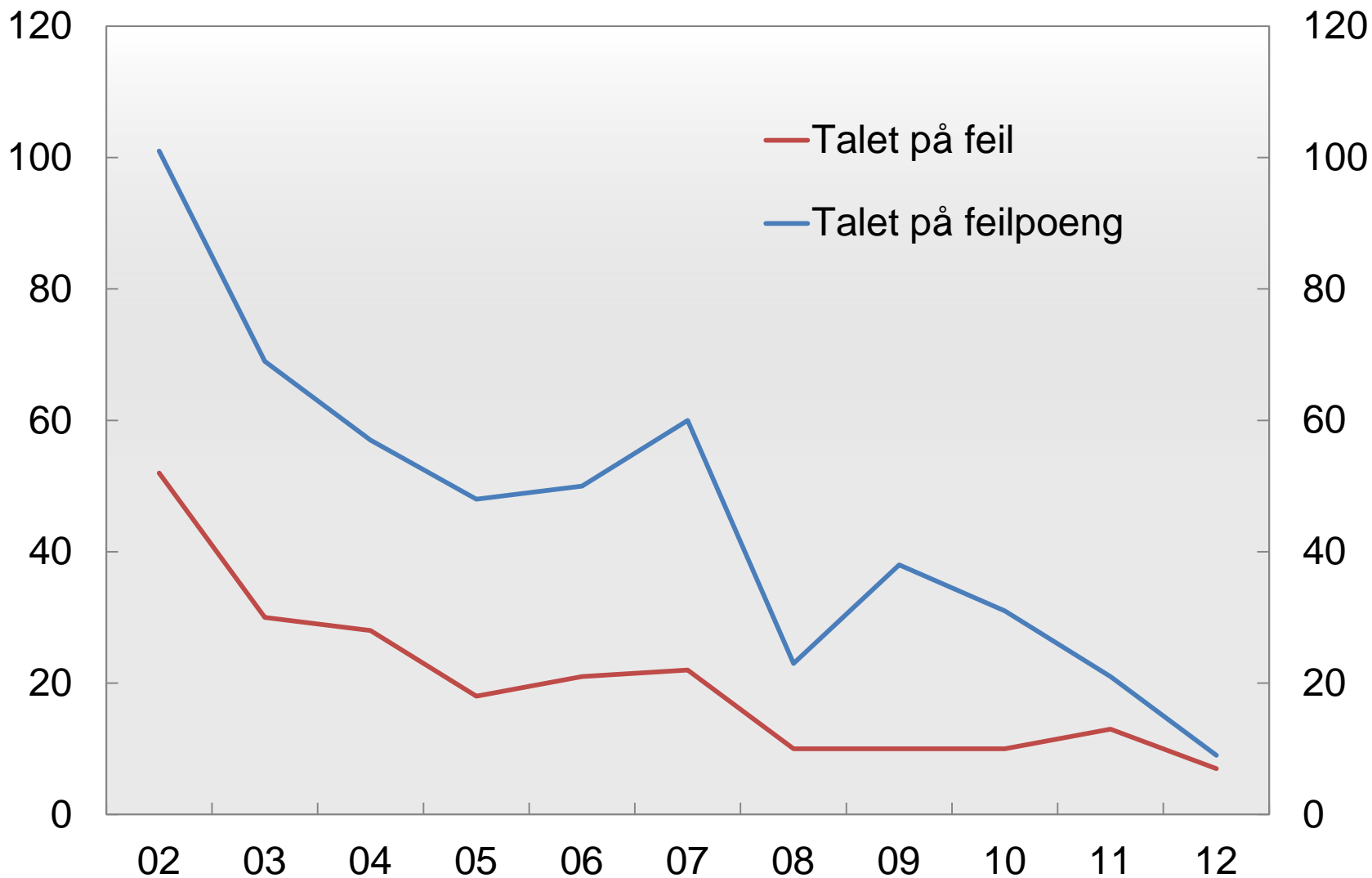
- Lite svindel, men dynamisk trusselbilde
- Betalingssystemene er sårbare for driftsproblemer hos leverandør
- Noe bedre tilgjengelighet til betalingstjenester i 2012 enn i 2011

Interbanksystemer

- Stabil drift til tross for endringer
 - **Nytt fjerde daglig nettooppgjør for massebetalinger**
 - **Innføring av grenser for private oppgjørsbankers eksponering overfor banker de gjør opp for**
- Konsekvenser av endringer
 - **Bedret effektivitet i systemet og redusert kredittrisiko for private oppgjørsbanker**

Få avvik i avregningssystemet NICS.

Antall feil og feilpoeng. 2002 - 2012

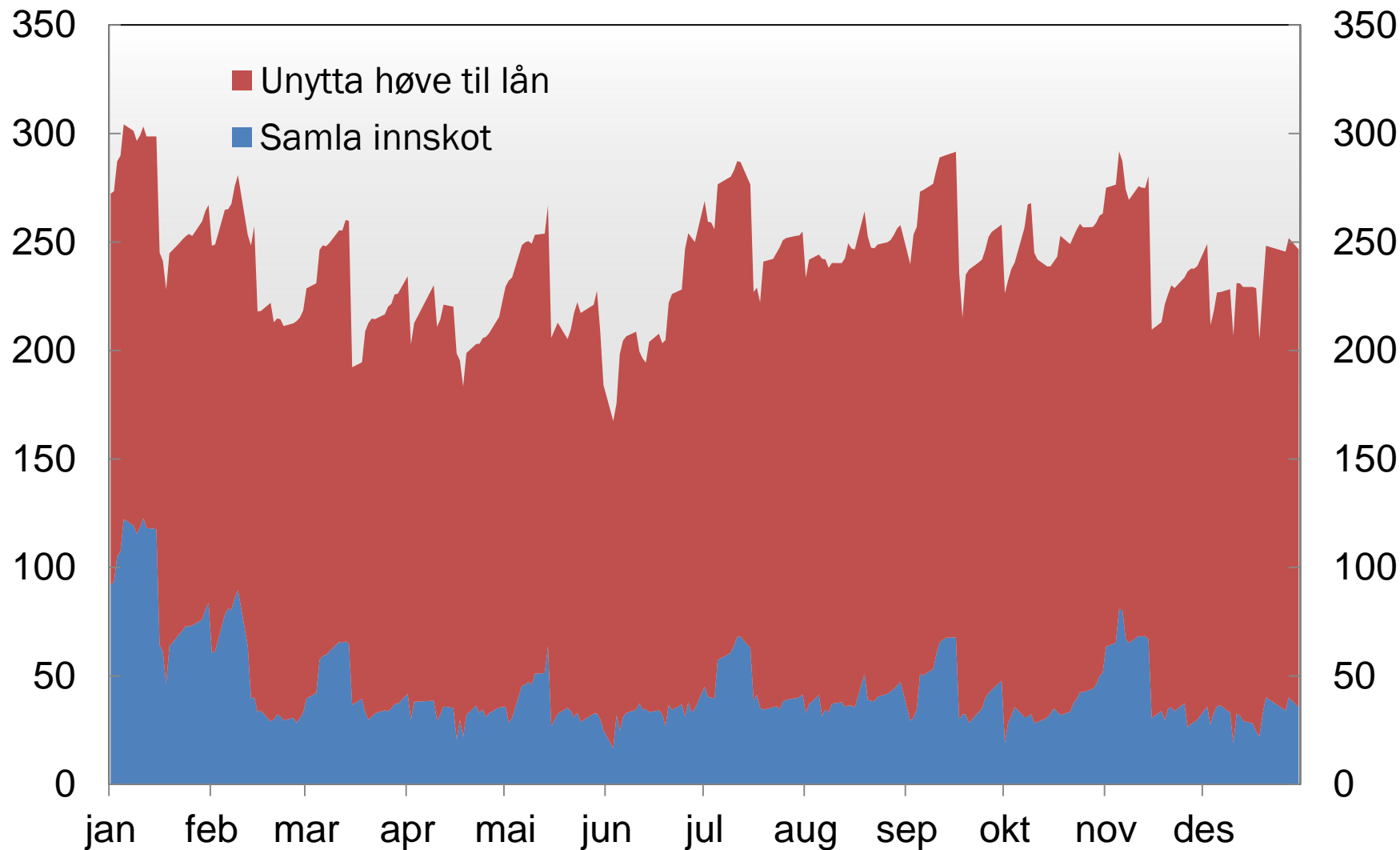

Stabil drift i Norges Banks oppgjørssystem

- Tilgjengelig 99,99% av åpningstiden i 2012
- God likviditet

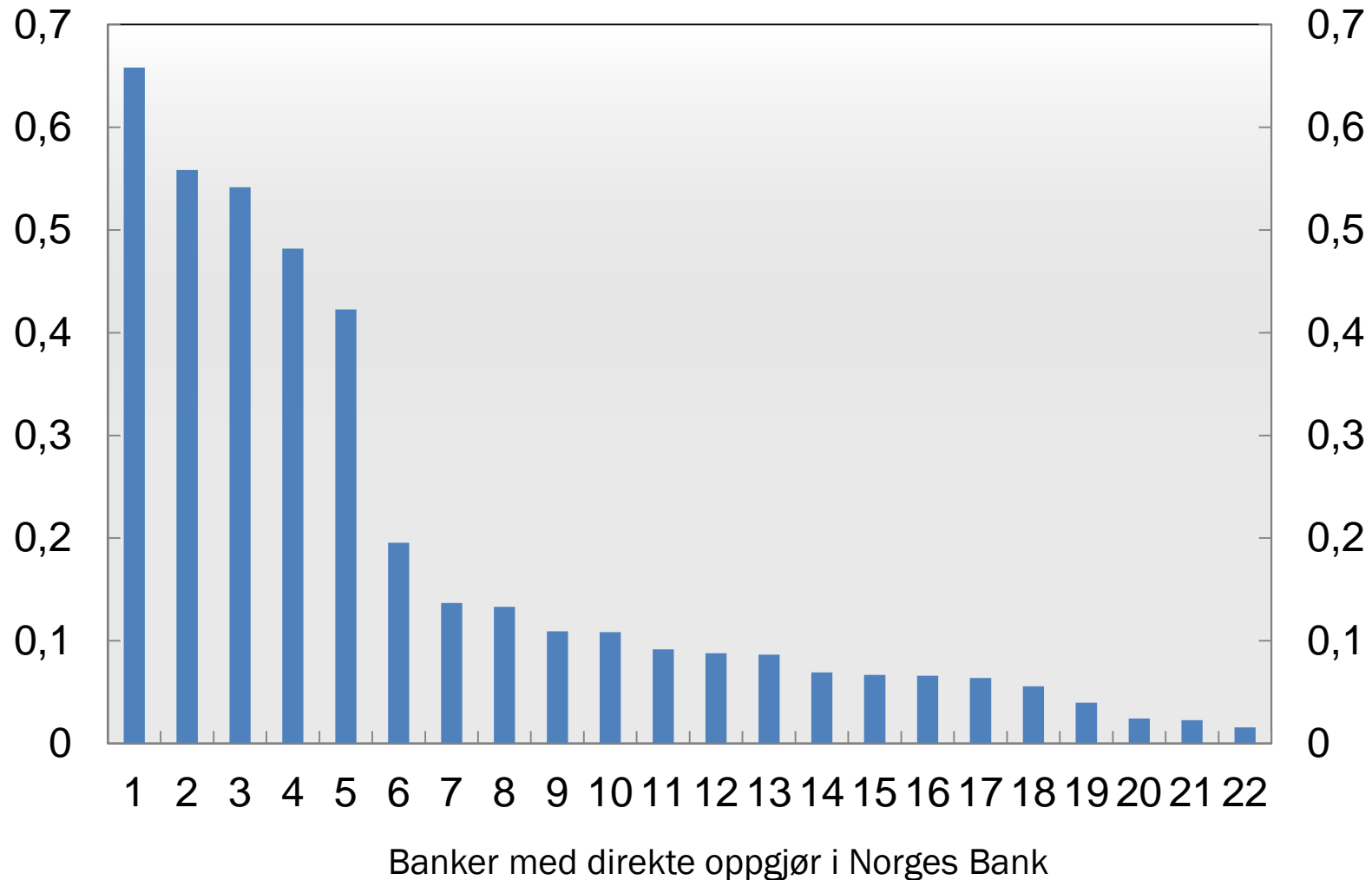
Bankenes likviditet i Norges Bank

Milliarder kroner. 2012

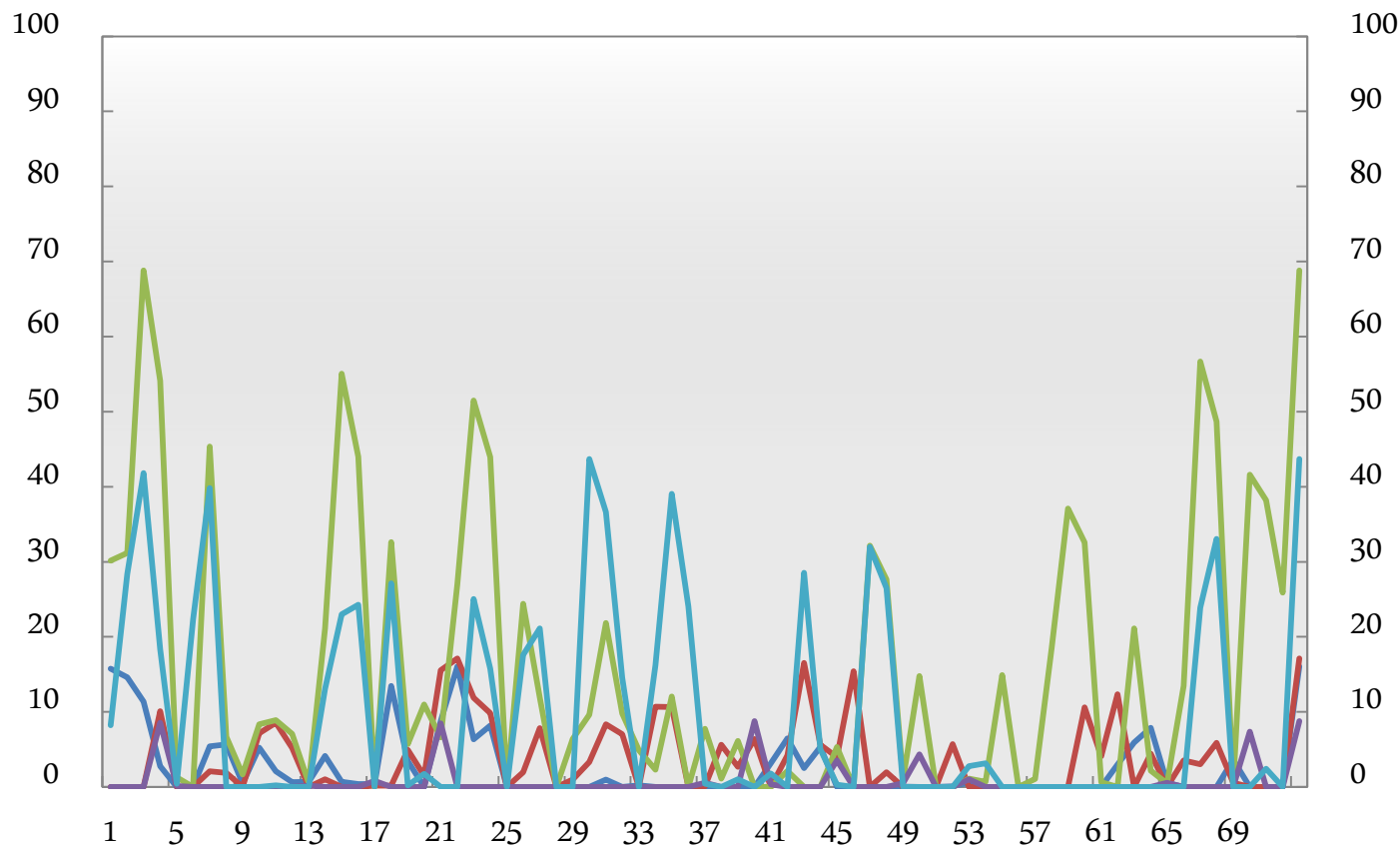
God likviditet, men ujevnt fordelt

Likviditetsbrøk: Enkeltbankers maksimale likviditetsbehov i NBO i løpet av en dag delt på bankens tilgjengelige likviditet. Gjennomsnitt. 2012

De store bankene har normalt nok likviditet til å håndtere at en annen stor bank faller ut

Fem store bankers behov for likviditet ved tidspunkt for revidert NICS-avregning hvis en stor bank ikke kan delta i avregningen. I prosent av bankens tilgjengelige likviditet. Alle nettoavregninger i desember 2012

Styrket beredskap for skifte av oppgjørsbank

- Vellykkede tester av skifte
- Bankene har gitt fullmakter til NICS Operatørkontor til å skifte
- Dersom nivå 2-banker måtte gjøre opp direkte i Norges Bank, har de fleste nok likviditet i Norges Bank til å kunne oppfylle sine forpliktelser

Evalueringer etter nye prinsipper for finansiell infrastruktur fra CPSS/IOSCO

- Prinsipper = tilrådninger om hvordan en infrastruktur bør utformes og driftes for være robust og effektiv
- Norges Bank har bedt norske systemer om å levere en selvevaluering basert på de nye prinsippene i løpet av 2013
- Norges Banks evaluering av systemene: våren 2014